23. štev. V Kranju, dne 4. junija 1915. XVI. leto.

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravništvo je v hiši štev. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Lavoslav Novak. — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek : ob petih zvečer :

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje petit-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Velike zmage v Galiciji: Naši vzeli Premišelj in Strij in gredo proti Lvovu. - Boji proti Italiji na vsi črti.

Avstrija — Italija.

Italijanski kralj je prevzel vrhovno poveljstvo v vojski na suhem in na morju in je 28. maja odpotoval v veliki glavni stan. Za čas njegove odsotnosti ga bode v vladi nadomeščal njegov stric Tomaso di Savoia, vojvoda Genoveški. Italijanski glavni stan se nahaja sedaj ob železniški črti Lugano—Ferrara.

Vsi savojski princi, izvzemši vojvodo Aosta grofa Turinskega, se nahajajo na bojišču.

Po vsej Italiji je proglašeno oblegovalno stanje.

Italija je razglasila blokado avstro-ogrske obali po vsej dolžini od italijanske do črnogorske meje in v Albaniji od črnogorske meje do rta Kephalla.

V Benetkah so pospravili umetnosti iz cerkve sv. Marka in jih prepeljali v notranjost dežele. Kot brambo proti bombam so ondi na cerkev nanosili vreče peska. Tudi iz muzejev in galerij v Benetkah so odpeljali umetnine.

Na Tirolskem je pričel sovražnik s težkimi topovi na posameznih točkah južnovzhodno od Tridenta obstreljevati naše obmejne utrdbe. Pri Caprile, v dolini Cordevole, je ogenj iz naših strojnih pušk uničil dve italijanski stotniji.

Dne 28. maja so italijanske čete dosegle na Tirolskem obmejni mesti Alo in Primiero. Ala je zadnja avstrijska postaja južne železnice, ki gre iz Bocna v Verono. Primiera pa leži na tirolski jugovzhodni meji iz Brente proti Bocnu.

Na Koroški meji so Italijani napravili napad s topovi, a brez vspeha.

Na Primorskem so na več mestih Italijani prekoračili mejo. Sovražni oddelki, ki so prodrli do naših postojank, so bili vrženi nazaj.

Na ta način so Italijani 26. in 27. maja v široki fronti napadali naše utrdbe ob Soči med Gorico in Tržičem, pa so bili odbiti.

Na Primorskem so se pričeli dne 28. maja manjši boji. Pri Kobaridu je bil razpršen en sovražni bataljon. — Pri Plaveh pod Sveto Goro se je izvršil sunek sovražnih oddelkov. — Severno od Gorice je bilo odbitih pet sovražnih napadov.

Drugi dan pa Italijani niso več napadali višin severno od Gorice. Poizkuse Italijanov, da bi pri Tržiču prekoračili Sočo, so naše patrulje z lahkoto zavrnile.

Dne 25. maja so naši s silo izpraznili mesto Trident.

Dne 28. maja ponoči je več mornariških letalcev šlo nad Benetke ter so ondi med najhujšim ognjem iz pušk in topov vrgli veliko bomb večinoma na arzenal, vsled česar je nastalo nekaj večjih požarov in v fortu Nikolu pa eksplozija.

V Tržaškem zalivu je dne 28. maja ponoči neki velik tuj parnik zadel ob mino in se je potopil.

Dne 29. maja so Italijani začeli obstreljevati naše utrdbe na planotah Folgarija in Lavarone. Italijanski oddelki so vkorakali v Gortino na Tirolskem. Njihove obmejne stražne čete so pa zbežale pri prvem strelu.

Dne 27. maja so Italijani zasedli Gradež. Italijanska vodna letala so metala bombe na železnico med Trstom in Nabrežino v noči med 26. in 27. majem. Naši topovi so jih odpodili.

Dne 30. maja so naši krvavo odbili napad nekega italijanskega alpinskega polka na naše utrdbe na planote Lavarone, vzhodno od Rovereda. — V okolici severovzhodno od Paneveggia je pričel neki italijanski oddelek graditi utrdbe, a se je takoj umaknil vsled ognja naših patrulj.

Ob koroški meji so bili manjši boji, ki so ugodno izpadli za naše orožje.

Vzhodno od Kobarida je sovražnik poizkušal plezati na Krn. V primorskem obmejnem ozemlju je pričela naša težka artilerija posegati v boj s topovi.

Precej prvi dan, ko se je bila z Italijo komaj vojna pričela, se je prikazalo par italijanskih zrakoplovov nad Gorico. Eden je odplul proti Tržiču in ga je ondi obmejna straža obstreljevala. — Pontebo so Italijani izpraznili.

Pri Tridentu so avstro-ogrske čete izpustile v zrak dva mostova čez reko Etsch.

Naša meja proti Italiji.

Naša meja proti Italiji gre od Švice do Pontaflja preko Judikarij, Tridentinskih, Fasanskih in Karnskih alp samo po visokem gorovju. Šele zapadno od Soče se visoko gorovje pričenja umikati ter se od Gorice dalje spremeni v kraško planoto ter istrsko gričevje. Zato pa je kraško ozemlje grozno težavno za premikanje vojaških čet. Na celi fronti od švicarske meje do Trsta, ki meri okrog 500 km, obvladujemo vse prelaze.

Le malo je dolin, skozi katere vodijo iz Gor. Italije dohodi do naših grebenov. Na zapadu skozi dolino Ade preko Bormia do Stilfserjocha;

PODLISTEK.

Iz bojne bolnišnice.

(Napisal vojni kurat J. Hafner.)

Ko je zapihal kruti Mars v svoj rog in se je raznesel križem sveta turobni glas o vojni, je zadel tudi mladi mož in oče France svoj križ na rame in ga nesel tja gori pod Krasnik. V dneh 23., 24. in 27. avgusta, tri dni, se je boril za svojo zemeljsko domovino v prvi bitki. Nato je dalje nesel svoj težki križ proti Lublinu, kjer se je bil od 28. avg. do 9. sept. okoli vasi Všesnje; potem pa so ga podili Moskali nazaj do reke Sana, kjer se je tolkel od 13. do 15. septembra. In tako dalje. Skozi mesto Misiec, skozi Biskupice in Jagodnik, čez gore in skozi reke, ob vsakem času in vremenu, je udano in potrpežljivo nosil svoj križ France, pobožni in verni sin Poljske, zvest avstrijski pešec krakovskega polka št. 13, najprej v 12., potem pa v 4. stotniji. Križem dolge in široke in globoke Galicije ga je nosil z bolno nogo in s srcem, posvečenim po rokah Marijinih sv. Srcu Jezusovemu. Tako govori njegov kratki dnevnik.

Dne 14. maja pa France ni več nosil križa. Pripeljal ga je s seboj v našo bolnico. Sredi popoldneva so se pripeljali, France in tovariši, kakor požeti snopje naloženi, na vozovih ozkotirne železnice, kakor snopje, ki zore za žitnice Gospodove. Ležal je na nosilnici s svojim križem, široko razkoračen, z glavo nagnjeno nazaj. Imel je prestreljeno nogo in krč v grlu. Lepo se je izpovedal in tudi sv. olje je udano sprejel. Ni imel križca in svetinje na prsih; le na rožnem vencu je imel križec in svetinjo, oboje na dušečem vratu. Tudi ni vprašal, kateri dan je in kdaj bo šel dalje v večjo bolnišnico, čutil je, da se bliža vratom večnosti, in se ni brigal za čas, za ljudi, in druge minljivosti. Le enega ni izpustil iz ust in iz spomina! „Niech będzie pochualony Jezus Chrystus“, to je večkrat povedal okoli stoječim. Gledajoč v strop barake, za katerim je videla njegova duša Njega, ki je križ nosil prvi in ki posaja one, kateri za njim nosijo udano svoj križ, na svojo desnico, se je ločil od svojega križa in zapustil to krvavo zemljo.

Zapustil je deset kron in zavoj pisem, ki so mu jih poslali z doma žena, oče in mati. Takale pisma je dobival France, ki je umrl za domovino.

Dne 14. jan. 1915. Niech będzie pochwalony J. Chr. Ljubi mož! Zvedela sem o tvojem milem zdravju. Tudi mi smo, hvala Bogu, zdravi; godi se nam pa kakor po navadi doma. Ljubi mož! srčno se ti zahvalim za list, ki sem ga prejela 12. jan. in me je potolažilo, da si še zdrav do tega časa. Ljubi mož! Brala sem, da je pri Vas zelo velik sneg, pri nas se pa šele začenja zima. Ljubi mož! O bratu Vicku nič ne slišimo in Pave Kocot, odkar se je odpeljal jeseni od Krakova, nič ne piše; iz raznih vesti domnevamo, da so ga Moskali vjeli, in zato ne piše domov. Ljubi mož, tolikokrat se mi sanja o Tebi, da si obvezan in Ti dajejo denarja. Ljubi mož! Kaj je s Tvojimi nogami, ali Te zelo bole, ali moreš hoditi? Ljubi mož! Na kateri strani si zdaj in kako daleč od nas? Koliko milj je to od nas do Tebe? Ljubi mož! Zdaj pa že ne vem nič pisati, le da bi bil zdrav in bi Gospod Bog odvrnil vse hudo od nas in da bi se Gospod Bog usmilil nas grešnih ljudij in bi se to vse umirilo, kajti beda je strašna, ker mi vsi smo na mrazu in v gozdu. Gospod Bog se je zelo razsrdil na nas in nam poslal hude kazni. Z Bogom, z Bogom, Bog s Teboj! — Valerija M.

22. marca, 1915. N. b. p. J. Chr. i Marya Matka jego, bo jest zgodna slowa tego! Zdaj Te pa najprvo pozdravljam, moj ljubi sin, potem Te pozdravlja cela družina, ker mi smo, hvala Bogu, vsi zdravi, a vsak dan smo žalostni, ker nam nisi že cel mesec nič pisal. Hitro nam piši, ker imamo Te zelo radi. Zdaj Te pa še enkrat pozdravljamo in zdaj ti povem, da se Tvoj sinček lepo zadrži in ga imamo vsi radi; uči se že drsati in kupili smo mu rdeče čeveljčke; pri nas spi in se igra in vsi ga ljubimo. Zdaj Te pa, sin moj, prosim, da bi nam odpisal, ko dobiš to pismo, če je lepše pri 12. kompaniji kot pri 4., in zakaj so Te prestavili, pa še to piši, če Ti kaj manjka, da ti dopošljemo denarja; ako bomo mogli, 6 kron, ker tudi pri nas je beda in draginja, 1 kg kruha stane 70 vin. Zdaj pa ne vem več pisati, le še vsi Te pozdravljamo prav lepo, cela družina. Ti pa, moj sin, prosi Gospoda Jezusa in Mater Božjo, da bi Te hotela srečno domov pripeljati z Gospodom Jezusom, ker nič ne vemo, kje si, in nič ne slišimo o Tebi. Pri

od Vale Comonisa čez Ponte di Legno do prelaza Tonale; od Brescie čez Rocca d'Anfo in jezero Idro do avstrijske meje pri Ladrone; ob Gardskem jezeru v Rivo in Torbole; skozi ozko dolino Adiže do Avie in Ale.

Nadaljnji važni dohodi so: od Vicenze preko sedla Fugazza proti Roveredu kakor tudi preko Arsiera skozi dolino Astike na planoto Lavarone; od Bassana ob železnici skozi dolino Brente čez Primolano v dolino Sugana, vzhodno odtod v Fiere di Primiero. Od Belluna vodijo težki dohodi skozi dolino Cordevole v Moeno in Pievo; pa tudi skozi dolino Pijave v Cortino d'Ampezzo, Landro ter na sedlo Kreuzberg.

Iz doline Taljamenta so najvažnejše ceste na Prelaz Plöcken, po dolini Bele na Pontafelj in Naborjet ter po dolini Raccolana na Predil.

Od Vidma vodi v Soško dolino Nadiška dolina do Kobarida. Manjši prehodi so iz Rezije na žago pri Bovcu ter od Čedada čez kanalske hribe na Kanalsko.

Meja med Korminom in Červinjanom je odprta.

Avstrija — Rusija.

Pri prehodu čez San je bil navzoč nemški cesar dne 17. maja.

V prostoru pri Premišlju so dne 26. maja prodirale naše čete. Vzhodno od Radimna si je šesti zbor osvojil kraj Njenovice. Vjel je dva tisoč Rusov in zaplenil šest topov. Južnovzhodno od Premišlja so naše čete vdrle v glavno rusko obrambno postojanko; vjele so 2800 Rusov in zaplenile 11 strojnih pušk. General Linsingen je tudi premagal Ruse jugovzhodno od Drohobiča, prodrl bojno črto in prisilil Ruse, da so se morali umakniti.

Na reki Lubačevki in vzhodno od Radimna so Rusi dne 28. maja in potem ponoči na več krajih napravljali silne napade, a so bili odbiti z velikimi izgubami. Na vzhodnem bregu Sana so med neprestanimi boji prodrle naše in nemške čete. Ob zgornjem Dnjestru pri Drohobiču in ob Striju so tudi naši napredovali in sunki Rusov so bili povsod krvavo odbiti.

Z dne 30. maja se uradno poroča: Ob spodnji Lubačevki smo ponoči odbili močen ruski napad, ki se je razvil v boj moža proti možu.

Poizkusi Rusov, da bi pri Sienjavi in daleč navzdol prekoračili San, so se koj izpočetka izjalovili. Naša težka artiljerija je obstreljevala progo Premišelj—Grodek pri Mediki. Čete VI. armadnega zbora so si 27. maja vnovič osvojile osem ruskih topov. Ob Dnjestru in južno te reke se boji nadaljujejo.

K Sanu so Rusi privedli močna ojačenja iz Bukovine in od Odese in so se s hudimi protinapadi začeli ustavljati prodiranju naših čet. Baje je prišlo tja več novih korov, s katerimi Rusi posebno pritiskajo na levo krilo armade Mackensena. Sovražni napadi so trajali dne 27. maja do večera. Vkljub temu so naše čete mogle na obeh straneh Višnje vnovič pridobiti na prostoru. Pri Sienjavi so stali bolj slabi oddelki naših čet, katere so močne ruske sile potisnile na zahodni breg Sana. Pri tem so posamezni naši topovi ostali na vzhodnem bregu.

General Mackensen je s svojo armado prišel čez višino Horodisko in zavzel na oni strani ležeči vasi Hotinjec in Hrušovice.

Nemci so z naskokom vzeli višine severovzhodno od Husakova, ki leži kakih 10 km jugovzhodno od Medike, ki je druga postaja za Premišljem. Vasi Hotinjec in Hrušovice ležita kakih 17 km severovzhodno od Medike na desnem bregu reke Sana.

Z višine blizu Husakova se lahko obstreljuje železnica, ki drži iz Lvova v Premišelj, po kateri Rusi dovažajo svoje vojne potrebščine.

Do 28. maja so Rusi imeli vzhodno od trdnjave še 25 km na široko deželo v svoji oblasti, na drugih straneh je bil že Premišelj obkoljen od naših čet.

Ruski pešpolk št. 179 je bil pri Jaroslavu popolnoma uničen.

Rusi pa razglašajo, da je nova razvrstitev njihove armade sedaj končana. Boji obsegajo fronto, ki je dolga 330 km.

Naši obstreljujejo vse forte pred Premišljem. — Ruski listi trdijo, da je ta borba v Galiciji največja, kar jih pozna svetovna zgodovina.

Nemčija — Rusija.

Pri Ilokih, 60 km jugovzhodno od Libave, je nemška konjenica vrgla neki ruski oddelek v smeri proti severu. Ob Dubisi je moral manjši nemški oddelek vsled ruskega napada zapustiti Savdinike in je pri tem izgubil 4 topove. Ko so došla ojačenja, so Nemci zopet vzeli vas in pregnali Ruse. Tudi pri Šavlih so bili Rusi premagani in so imeli težke izgube.

Ob Dubisi so nemške čete zopet pričele z ofenzivo in imele na obeh straneh ceste pri Rosijeniju vspeh ter vjele 3120 Rusov.

Nemčija — Francoska.

Dne 27. maja so Francozi jugozahodno od Loretta vnovič napadli Nemce, pa so bili odbiti. Do hudih bojev je prišlo v gozdu Pretre, ki so se tudi končali s francoskim porazom. V Vogezih so Francozi imeli nekoliko vspeha in dobili del jarka pri Meseralji.

18 francoskih letalcev je dne 27. maja napadlo odprto mesto Ludwigshafen. Bombe so ubile in ranile več civilistov. Škoda ni bila velika. Vzhodno od Neustadta so Nemci prisili francosko letalo, da se je spustilo na tla in so vjeli v njem sedečega majorja, ki je bil poveljnik zračnega brodovja v Nansyju.

Italija proti Nemčiji.

Italija je sklenila, da se udeleži izstradalne vojne proti Nemčiji, zato zadržuje v Švico namenjeno blago, ker se boji, da bi skozi Švico šlo blago v Nemčijo.

Italija in Francoska.

Poincarè je brzojavno pozdravil laškega kralja in izrazil nado, da se bodeta združeni armadi borili „proti sovražnikom pravice in svobode". Laški kralj Viktor Emanuel in francoski predsednik Poincaré se bodeta sešla na francosko-italijanski meji. — Italijanski letalski častniki so došli v Pariz, da so prevzeli ondi za Italijo zgrajena letala.

Italijanska loža

je že meseca aprila dala razglasiti, da hoče imeti vojno proti Nemčiji in Avstriji, in sicer prvo v imenu tlačenega človeštva, drugo pa v imenu italijanskega prava. Vojna naj bo toliko časa, da se uniči nemški militarizem. Ker so nemški prostozidarji vneti za nemški militarizem, s tem kršijo načela lože in naj se iz nje izbacnejo.

Jugoslovani v Parizu in Londonu.

Deputacija Jugoslovanov iz Trsta, Istre in Dalmacije je šla v Pariz in London pritožit se zaradi razmer, ki so nastale vsled zahtev Italije. Izjaviti hočejo, da Jugoslovani ne žele menjati gospodarja in da rajše ostanejo pod Avstrijo, kakor da bi prišli pod Italijo, kjer bi se jim v narodnem oziru godilo še slabše.

Iz Pariza je poslal odbor Garibaldiju brzojavko, s katero ga je opozoril, da Jugoslovani ne trpe, da bi Italijani ovirali njihove narodne ideale.

Četverozveza.

Rusija, Francoska in Angleška so privzele Italijo v zvezo in tako je iz trojnega sporazuma nastala čveterozveza. Zgodilo se je to na podlagi posveta, ki se je vršil v Rimu, in pri katerem so se določile gospodarsko-politične in vojaške obvezbe, ki jih je prevzela Italija proti novim svojim zaveznicam.

Italijanska vojna moč.

Vojna moč Italije znaša 670.000 mož pehote, 49.000 bersaljerov, 50.000 alpincev, 14.000 garnizijskih čet, 15.000 konjenice, 14.000 poljskega topništva, 1300 jahajočega topništva, 5200 težkega poljskega topništva, 19.000 gorskega topništva, 70.000 trdnjavskega topništva, 40.000 ženijskih čet, 30.000 karabinjerjev, 23.000 finančnih stražnikov. Skupaj 482 bataljonov, 180 eskadronov, 360 baterij, 475 stotnij trdnjavskega topništva in tehničnih čet 1 milijon mož. — Po uradnih podatkih iz leta 1912. ima pa Italija 41.692 častnikov, 208.448 mož stoječe vojske, 491.697 mož na dopustu se nahajajoče stoječe vojske, 328.601 mož mobilne milice in 2,281.802 teritorialne milice. Skupaj 3,442.150 mož.

Papež in vojna.

Italijanska vlada je sporočila sv. stolici, da bode za čas vojne, v kolikor bodo nujno zahtevali vojaški oziri, morali odpraviti postavo, ki jamči papežu prostost. — Sv. oče je pa poslal kardinalu Vanutelliju pismo, v katerem vnovič izraža željo, da bi se vrnil narodom blagi mir, ter naznanja svojo žalost, da se je strašni vojni požar razširil tudi na Italijo. Papež pozivlje vernike, da naj še bolj pogosto in bolj goreče molijo kakor doslej, in da naj se ž njim vred tri dni zaporedoma strogo postijo. S tem dobe popolni odpustek, ki se more dušam padlih sinov v vicah nakloniti. Konec pisma se glasi: „Odmev teh naših besed naj pride do vseh naših sinov, ki jih je zadela strašna šiba, in naj jih prepriča, da sočutimo njih težave in muke."

Vatikan.

Zastopnikoma Avstrije in Nemčije pri Vatikanu rimska vlada ni dostavila potnih listov, marveč je navidezno še obžalovala, da bi zapustila Rim. Vendar ju pa ni nič vzela v varstvo, ko so ju listi sumničili vohunstva in zahtevali, da ne smeta prejemati šifriranih brzojavk. Spo-

---

nas snega ni, le mraz je zelo, tudi nimamo drv, tako da sem le težko pisal, ker nisem mogel držati peresa. Ostani z Bogom, sin moj, ljubi sin moj! — Frančišek M. Amen. — Jaz Te tudi pozdravljam stokrat, moj ljubi sin, in Te zahvalim za te karte, ki si nam jih pisal. To nas potolaži, kakor da bi sam prišel domov, ker se nam je zdelo, da nas cel svet tlači. Jaz bi te že rada videla. Odpiši nam. To sta pisala oče in mati Tvoja. Ostani z Bogom, naš ljubi sin!

To in tako so pisali Francetu na križevem potu. Ne bodo mu pisali več; le njegova pisma bodo brali in jih močili s solzami, pa za pokoj njegove duše bodo molili — kakor stotisoči v vseh evropskih zemljah.

Bilo je v času, ko sem tožil, da nimamo dela, in sem hrepenel po njem. Pa so se mi otožno nasmihali: „Da bi le nikoli Vi ne imeli posla!" Nisem jih prav razumel. Zdaj pa umejem.

Sedimo vročega dne ob eni pri kosilu v novozgrajeni baraki ob železničnem tiru. Priropota lokomotiva, žalostno piskajoč, in nekdo zakriči: „Prvi ranjenci!" Bliskoma, mehanično skoči vse po koncu in hiti k vlaku. Nervozno se prestopa komandant, razburjeni begamo okoli voz in povprašujemo po težko ranjenih, ki imajo ostati pri nas. Dvajset jih je. Pripravijo se nosilnice, dvignejo v vozove in s stokajočimi tovariši obložene poneso naši sanitejci na sveže postelje. Vsak čas, ponoči kakor podnevi, vozijo vlaki, v katerih leže ali sede v slami ranjenci, tu ali tam tudi že na potu umrli, namenjeni k nam po pomoč. Le najtežje slučaje, ki ne morejo prenesti vožnje do prave bolnišnice, obdržimo. V desetih dneh jih je izpod Javornika prišlo mimo nad petnajst sto, izmed katerih smo jih stoinpetdeset sprejeli v oskrbo. In izmed teh sem jih pokopal v devetih dneh edenindvajset, po enega, po dva, po tri, pa tudi po pet v enem grobu. Vsakemu napravimo pošten, krščanski vojaški pogreb in mu postavimo na grob križ. V primeri s križi bednih Rusinov in Romunov so ti križi naravnost sijajni, kajti naši križi so večji in imajo napis, dočim nima tu niti en rusinski grob napisa. Med nizkimi lesenimi križci brez napisa se tu in tam pasejo kokoši in krave, ker so pokopališča brez ograje.

Da, grozna je vojna na bojnem polju; če je mogoče, je pa še groznejša v bojni bolnišnici. Možje, starši in mlajši, v cvetju let leže tu smrtno zadeti v groznih mukah brez druge nade, kakor z upanjem odrešilne smrti, umirajoč v daljni tujini, tožeč za svojci in za življenjem, ki se počasi odmika od njih; res žalostna slika. Pa tudi vzvišena, turobno krasna. Čehi, Poljaki, Rusini, Nemci, Madjari, Romuni, Srbi, Hrvatje, Slovenci, Italijani, katoličani, protestantje raznih veroizpovedanj, unijati, razkolniki in mohamedani (vse te imamo namreč v raznih številkah zastopane — manjkajo samo Judje) — vsi trpe in umirajo za eno misel, za eno dejanje: Bog ohrani cesarja na starem prestolu slavne in mogočne Avstrije! Usliši nas, o Gospod! Daj nam skoraj zmago in — mir živim, padlim pa večni pokoj!

---

razumno s sveto stolico sta se poslanika preselila v Švico.

Italijanski framasonski listi ostro pišejo proti nevtralnosti Vatikana. Vedno bolj se kaže, da so framasoni s svojim denarjem podkurili Italijane na vojno proti katoliški Avstriji. Francoske lože so namreč odločile, ko so se nemške lože upirale, in so dale za agitacijo velike svote zlata, pripravljenega za boj proti katoliški cerkvi.

Pred Dardanelami.

Angleška linijska vojna ladja „Majestic" je bila pri Seddil Bahru potopljena. Ladja je bila dolga 119 metrov in 23 metrov široka in je imela 12.097 konjskih sil. Posadke je štela okoli 700 mož, od katerih se jih je le malo rešilo. Ladjo je torpediral nemški podmorski čoln. To je že sedma linijska angleška ladja, ki je bila pokončana pred Dardanelami.

Grška.

Kralj je nevarno bolan, gnoj mu teče iz rane, katero mu je napravilo bodalo. Iz Berlina sta kralja prišla zdravit dva profesorja-zdravnika, ki sta izrekla mnenje, da mu ne bode treba jemati rebra, ampak se utegne bolezen v nekoliko dneh obrniti na bolje.

Portugalska.

Za predsednika portugalske republike je bil izvoljen Teofil Braga. Prejšnje ministrstvo je ostalo.

Novi predsednik Braga je prostomislec in pesnik. Mož je star že 72 let.

Vrnjeni redovi. Italijanski kralj je vrnil avstrijskemu cesarju vse podeljene mu redove.

Nagrade za Italijo. Po pogodbi, podpisani v Parizu dne 24. aprila, je trojni sporazum Italiji to-le obljubil: 1. Italija dobi posojila 5 milijard. 2. Angleška prevzame za Italijo poroštvo v Ameriki za kredit 500 milijonov lir, da si Italija nabavi municije. 3. Italiji se dovoli nadaljni kredit 300 milijonov lir za preskrbo z ameriškimi živili. 4. Francoska dobavi Italiji večje število težkih Creuzotovih topov. 5. Sporazum jamči Italiji za pridobitev znanega ozemlja, v tem je cela Adrija, izvzemši Bar in eno pristanišče, katero si bo izbrala Srbija. — Belgrajski list „Politika" dostavlja: „Velesile trosporazuma bodo le nerade plačale od Italije izsiljeno jim odškodnino."

Hujskač d' Annunzio, ki je največ za to storil, da se je vnelo italijansko ljudstvo za vojno, je dobil od kralja najvišje odlikovanje, namreč annunciatni red in s tem naslov „kraljev nečak". D' Annunzio vstopi kot prostovoljec v mornarico.

100.000 Italijanov se je priglasilo v Ameriki, da pridejo na vojsko proti Avstriji.

Kokarde v Italiji. Prebivalstvo Italije nosi narodne kokarde, posebno pogosto je okinčana mladina z barvami Trsta.

Italija zaplenila ladje. Italija je zaplenila vse avstrijske in nemške trgovske ladje, ki so ostale v italijanskih pristaniščih.

Italijanska mornarica ima šest modernih linijskih ladij, namreč: „Andrea Doria", „Caio Duilio", „Giulio Cesare", „Leonardo da Vinci", „Conte di Cavour" in „Dante Alighieri". Prvih pet ladij ima po 13 topov z odprtino 30·5 cm, zadnja pa 12 takih topov. Brzina je 22 morskih milj.

Menjava vjetnikov. Rusija in Italija se pogajata glede izmenjave vjetnikov, tako da bo Rusija izročila Italiji vjete Italijane, Italija pa Rusiji vjete Poljake.

Iz Vatikana. Papež je ukazal avstrijskim in nemškim uradnikom svoje kurije, da naj za čas vojne zapustijo Vatikan.

Varstvo avstrijskih podanikov v Italiji je prevzela Španska.

Vojna še po zimi. V državnem zboru v Berlinu je namestnik vojnega ministra izjavil, da bode Nemčija še za vojno po zimi dovolj oborožena. — Splošno mnenje je pa pri nas, da naj Nemčija hitro pošlje svoje armade Avstriji na pomoč, da bo prej vojna končana.

Ladja ponesrečila. V ladjedelnici na otoku Sheppey na Angleškem se je nenadoma ponesrečila angleška pomožna križarica „Princezinja Irene". Bila je ta ladja iz Kanade.

NOVIČAR.

V Budimpešti je bila zadnjo nedeljo prošnja procesija za zmago našega orožja. Procesije se je udeležilo okoli 100.000 oseb. Cesarja je zastopal nadvojvoda Jožef Franc v uniformi praporščaka husarjev.

Prošnji teden v Ljubljani. Po ljubljanskih cerkvah se bodo te dni za zmago in mir obhajale posebne božje službe. v nedeljo, dne 13. junija bo velika procesija. V procesiji se bo nosila podoba žalostne Matere božje, ki je v altarju cerkev sv. Florjana.

Prepovedano streljanje in zvonjenje. Na Kranjskem in Primorskem je civilistom prepovedano vsako streljanje, na Primorskem pa tudi zvonjenje po cerkvah.

Za vojnega kurata je bil vpoklican č. g. dr. Izidor Cankar iz Ljubljane.

Naznanilo. Slavnemu občinstvu se uljudno naznanja, da bo g. dr. Edvard Globočnik, okrožni zdravnik, ordiniral od sobote naprej na domu, v hiši, kjer je lekarna, in ne več v Hlebševi hiši.

V Strahinju pri Lebnu je bilo zadnjo nedeljo zvečer ukradenih 11 kur.

Pasji kontumac je razglašen za občine: Stara Loka, Škofja Loka, Zminec, Mavčiče in Stražišče. Klatil se je okoli Suhe in Sv. Duha črnorjav pes, ki je ogrizel nekaj oseb in živali, in je bil baje stekel.

Begunci s Primorskega se odpošiljajo v Lipnico na Štajerskem.

Iz ruskega vjetništva so se oglasili: Andrej Kalan iz Vaš pri Medvodah, Ulrih Konjar iz Smlednika, France Kunstelj s Poljšice, Matevž Brajec iz Sp. Grabna.

Živinska paša. Nekateri ljudje imajo napačna mnenja, da je letos živinska paša v tujih gozdih dovoljena, če ima kdo pašne pravice ali ne. Oblastvo razglaša, da je to mnenje napačno in da bode tisti, ki bode pasel po tujih gozdih, kaznovan.

Naznanilo. Z začetkom šolskega leta 1915/16 (sredi septembra) se bo sprejemalo aspirante z namembo za c. kr. deželno brambo v I. II. in III. letnik ene izmed pehotnih kadetnih šol za v državnem zboru zastopana kraljestva in dežele in v I. konjeniške kadetnice. Sprejem v druge kot zgoraj označene letnike je nedopusten. Sprejemni pogoji se nahajajo v „Predpisih o vsprejemu aspirantov v c. in kr. kadetne šole" (izdaja iz leta 1900 z dodatki iz leta 1902 in 1905.) Prošnje je vlagati najkasneje do 20. julija t. l. Sprejem onih, ki so pri črnovojniškem izbiranju spoznani za sposobne za črnovojniško službo z orožjem, kakor tudi onih, ki so že potrjeni, je izključen. Natančnejši podatki so razvidni iz tozadevnega razglasa, ki se objavi te dni v uradnem listu „Laibacher Zeitung" in ki je tudi na vpogled pri vseh c. kr. okrajnih glavarstvih.

Razglas županstvom. Poroča se od vojaške strani, da si nekatera županstva ne prizadevajo zasigurati določeno število govedi ter se kratkomalo izgovarjajo, da ni zadostnega števila govedi. Temu pa ni tako, kajti pri zadnjem štetju aprila t. l. imel je naš okraj še 6046 volov, 12.154 krav in 3166 telic, starih nad enim letom. Če se tedaj iz tega skupnega števila 21.366 glav vzame od vojne uprave brezpogojno zahtevanih 3200 glav, je to le sedmi del. Sejmi v Kranju so bili z živino dozdaj prenapolnjeni in kmetovalec je kar vsiljeval kupcem svoje govedo, sedaj pa, ko zahteva vojna uprava svoj delež, ki ga neobhodno rabi, skušajo nekatera županstva obvarovati svojo občino pred to rekvizicijo s praznimi izgovori. Teh 3200 glav govedi se bo moralo prignati in, če gre zadnji rep iz hleva. Vojaški oziri nadkriljujejo vse osebne ozire in hudo se zagreši oni in izpostavi najstrožjim kaznim, ki bi se protivil rekviziciji. Čuje se, da so nekateri posestniki nalašč hitel: z odprodajo živine, češ potem mi jo itak vojaštvo odvzame. Taki brezvestneži ne zaslužijo nobenega ozira in je v prvi vrsti te pritegniti oddaji. Orožništvo ima ukaz županstva pri določitvi onih posestnikov, ki imajo govedo oddati, podpirati in dajatev slučajno izsiliti. Dokler se ne zasigura vojni upravi zahtevano število govedi, se ne sme izdati zanj noben živinski potni list in je zabraniti vsako odprodajo. Prebivalstvo se naj zaveda, da je država v nevarnosti in da ni nobena žrtev za domovino prevelika. C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, dne 1. junija 1915.

Razglas. Vojaška uprava kupuje potrebščine (prehranjevalne predmete itd.) vsake vrste. Ponudbe naj se pošiljajo ustno ali pismeno na intendanco v Ljubljani (državna gimnazija). C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, dne 30. maja 1915.

Razglas. Med potujočim občinstvom je precej razširjeno mnenje, da je potni list, opremljen s fotografijo imejitelja, potreben le za potovanje v Nemčijo, ne pa za potovanje v ostalo nevtralno inozemstvo, zlasti ne za Švico. Ker se pa vse osebe, ki nimajo predpisanega potnega lista s fotografijo, na meji zavrnejo in trpe tako dostikrat občutno škodo, se občinstvo opozarja, da se po ministrskem ukazu z dne 15. januvarja 1915, drž. zak. štev. 11 prekoračenje meje ali obrežja avstro-ogrske monarhije nikomur ne dovoli, ki se ne more izkazati s potnim listom, opremljenim z uradno potrjeno fotografijo. C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, dne 27. maja 1915.

Evropa, slovenski zemljevid, ki je za sedanje vojne prav poraben, je izšel. Cena K 2·40. Prodaja Katoliška bukvarna v Ljubljani.

Nemščina brez učitelja. I. del: Nemška slovnica za samouke, 3. predelana izdaja, priredil Pavel Novak. Tiskala in založila „Katoliška bukvarna" v Ljubljani.

NOVEJŠE VESTI.

Rim, 30. maja. Dne 27. maja so Italijani zasedli Alo. Boj je trajal odpoldne do večera. Italijanska artilerija gre proti Naborjetu na Koroško.

Dunaj, 1. junija. Goriški ljudski zastopniki so bili pri ministrskem predsedniku in so si izprosili vladno pomoč za hudo prizadeto Goriško deželo.

Inomost, 1. junija. Civilno prebivalstvo se je iz Tridenta izselilo. Občinski sveti v Tridentu, Rivi in Roveretu so razpuščeni.

Reka, 1. junija. Na Reki so bile velikanske demonstracije proti Italiji. Ljudje sedaj tu radi govore hrvaški, tudi taki, ki so prej rajši govorili italjanski.

Inomost, 1. junija. Nemčija je poslala na tirolsko mejo nekaj čet na pomoč. Italiji ne bo treba napovedati Nemčiji vojne, ker se je faktično že pričel boj.

Dunaj, 1. junija. Na planotah Folgarije in Lavarone se nadaljuje boj s topovi; ravnotako manjši boji ob koroški meji in pri Kobaridu. V Ziljski dolini na Koroškem se sliši gromenje topov, ki odmeva od Dobrača pri Beljaku. — Avstrijska letala večkrat odplovejo od Soče v Italijo na poizvedovanje in se vkljub obstreljevanju srečno vračajo s poročili. Avstrijski letalci so zopet poleteli nad Benetke in vrgli 16 bomb. Bombe so porušile štiri hiše in baje neke važne dele arzenala. 19 oseb je bilo ubitih in 80 ranjenih. Italijanski listi pravijo, da je avstrijska artiljerija ob Soči prav močna in da njen ogenj ljuto deluje.

Lugano, 2. junija. Vojaška uprava ne trpi na bojiščih časnikarskih poročevalcev. — Avstrijskim podanikom je prepovedan odhod iz Italije. — Nemški konzulati v Italiji so bili od sodrge napadeni. V Milanu je bil arhiv konzulata zmetan na ulico in zažgan.

Cetinje, 1. junija. Kralj Nikita je z balkona svoje palače v Cetinju razglasil narodu, da je Italija začela vojno z Avstrijo. Cetinjci so korakali z godbo pred italijansko poslaništvo.

Milan, 1. junija. Čveterozveza se trudi, da bi ji pristopila Romunija, ki pa za zdaj še odklanja Sasonove ponudbe kot premajhne. Romunija hoče dobiti vso Bukovino in vse Sedmograško. Rusija bi pa od prve dežele nekaj rada za-se ohranila, od druge pa en kos Srbiji prepustila. Pred julijem Romunija ne bode nastopila.

Rim, 2. junija. Sv. oče ne misli zapustiti Rima, četudi mu dijaška fakinaža preti z demonstracijami.

Belgrad, 1. junija. Ni mogoče, da bi Srbija šla v boj skupaj z Italijo, ki s stezanjem svojih prstov po Dalmaciji moti srbske interese.

Atene, 1. junija. Italijani so zasedli Valono in otok Saseno ter so izobesili na javna poslopja italijansko zastavo. Albanci debelo gledajo, kako so ti njihovi prijatelji prišli delat „red" v deželo.

Milan, 1. junija. Nemške trgovine in zasebna stanovanja Nemcev v Milanu je množica več večerov rušila in po njih ropala.

Dunaj, 1. junija. Zvezne čete, ki so prodrle vzhodno od reke Sana, so napadle danes ponoči na celi bojni črti močne ruske sile. Sovražne čete, ki so bile po številu v premoči, so poizkušale, osobito ob spodnji Lubačovki, suniti naprej. Vsi napadi so bili odbiti z najtežjimi izgubami za sovražnika, ki se je umikal na več mestih v neredu. Na severni bojni črti Premišlja so med tem zavzele bavarske čete tri utrdbe pasu in so vjele 1400 Rusov. Zaplenile so nadalje 28 težkih topov, med njimi dva oklopna topova. Južno od Dnjestra

so včeraj zvezne čete Linsingenove armade nadalje napadale, vdrle v sovražno obrambno postojanko, porazile Ruse in osvojile Strij. Sovražnik se umika proti Dnjestru. Zmagovalci so vjeli 53 častnikov in nad 9000 mož in so zaplenili 8 topov in 15 strojnih pušk. Ob reki Prutu in na Poljskem je položaj neizpremenjen.

Dunaj, 3. junija. Od danes zjutraj je Premišelj v avstrijskih rokah. Mesta so v zastavah.

Dunaj, 1. junija. Meseca majnika so naši in Nemci vjeli 263.000 Rusov ter zaplenili 231 topov in 478 strojnih pušk.

Lyon, 2. junija. V štirih dneh je padlo na mesto Ypern 20.000 granat. Mesto je grozno razdejano. Nobena hiša ni cela. Prebivalci so vsi zbežali.

Petrograd, 1. junija. Rusko mornariško ministrstvo razglaša, da od črnomorskega brodovja še ni nobena ladja potopljena ali poškodovana.

Carigrad, 2. junija. Pred Seddil Bahrom so se turške čete polastile utrjenih sovražnikovih okopov in jih razdrle. — Francoska križarica „Ernest Renan" je včeraj obstreljevala nemški konzulat v odprtem mestu Kaiphi. — Italijani beže iz Male Azije.

Pozor, članice Marijinih družb!

Izšel je v naši tiskarni Bleiweisov družbeni molitvenik: „Hči Brezmadežne", ki obsega okrog 450 strani. Oblika je ista kakor pri „Tolažba dušam v vicah". V prvem delu je ponatisnjen stanovski pouk, katerega so v prvi izdaji Slovenke z velikim navdušenjem sprejele. V drugem, novem delu je bogat marijanski molitvenik, ki nudi poleg drugih posebno veliko obhajilnih molitev in vse za družbe potrebne molitve. Pesmi je nad 30. Velja pa molitvenik rdečeobrezan 3 K. Naroča se lahko takoj pri „Tiskovnem društvu" v Kranju.

Steckenpferd lilijno-mlečno **milo**
od Bergmann & Co., Tetschen ob Elbi

je čedalje bolj priljubljeno in razširjeno radi priznanega vpliva proti pegam in dokazane nedosegljive vrednosti z ozirom na negovanje kože in telesne lepote. Tisoči priznalnih pisem. Mnogoštevilna odlikovanja! Pazite pri nakupu izrecno na znamko „Steckenpferd" in na celi naslov. Cena 1 krono v lekarnah, drogerijah in parfumerijah itd. Istotako priporočila vredno je tudi Bergmanovo lilijno mazilo „Manera" za ohranitev lepih in nežnih ženskih rok. Cena 80 v za tubo.

Vizitnice, kuverte, pisemske papirje, računske zaključke ter sploh vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje najlicneje in ceno TISKARNA „TISK. DRUŠTVA" V KRANJU

Iz Letopisov ljubljanskih jezuitov.

Posnel Ant. Koblar. (Dalje.)

Leta **1600.** V kolegiju je 12 jezuitov: štirje patri in 8 lajikov. Odprli so zopet šole s tremi razredi. Tudi pridige so se zopet uvedle, a poslušalcev je malo. Prihajajo poslušat tudi luterani in nekateri se spreobrnejo. Tako sta se spreobrnila neki luteranski predikant, že starček, in njegov sin. Nadvojvoda Ferdinand je daroval za kolegij 1000 goldinarjev. Kanonik Pavel Kočevar je volil jezuitom en mlin. Jezuitje so mlin prodali in dobili zanj od kapiteljna 2000 gld. Novomeški prošt Polydor Montegnana je kupil za cerkev sv. Jakoba nove orglje za 400 gld. Ivan Bonhomo je dal pred smrtjo 500 gld. Čez 40 let je bila na sv. Telesa dan zopet procesija z Najsvetejšim. Udeležilo se je procesije precej plemstva in neštevilna množica ljudstva. Sprevod je vodil škof. Katoličani so plakali pobožne solze, luterani pa strmeli. Topovi so pokali. Jezuitski dijaki so pozdravljali sv. Rešnje Telo na raznih krajih z latinskimi in slovenskimi pesmami.

Leta **1601.** Došli so nanovo v kolegij P. Gašper Hickman, P. Valentin Mraseccus in en brat. Mraseccus je izpovedoval Italijane, a je umrl že 5. septembra istega leta. Nadvojvoda Ferdinand je daroval za kolegij zopet 5000 gld. Kupile so se štiri sosednje hiše. Vojvoda Bavarski je dal srebrne vrčke in njegova mati srebrn križ. Jurij Lenkovič je zapustil 1000 gld. in jeden plašč, ubožnemu semenišču je pa volil za vsako leto 200 gld. Ko je bil Lenkovič obolel, je prišel v Ljubljano in stanoval blizu kolegija v hiši stiškega opata. Pokopan je bil v cerkvi sv. Jakoba zraven velikega oltarja. Dijaki so opevali njegove slavne čine. Sv. Rešnje Telo se je premestilo iz votline v zidu, kjer je bilo preje vedno hranjeno, na veliki oltar. Prodal nam je neki luteran vilo zunaj mesta (Tivoli) za 4100 gld. Primerna je ta vila za bivališče slabotnih. Obhajanih je bilo o veliki noči 1500.

Leta 1602. V kolegiju je 14 jezuitov. Vojaki so zanesli iz Italije bolezen. Umrli so: P. Martin Valorsa, 18. marca; P. Janez Cerous, magister sintese, 1. maja. Nadvojvoda je dal jezuitom pravico, ki jo je imel do cerkve Matere Božje na Rožniku, in neki travnik. Jezuitje so kupili od Ivana Harterja pl. Ruckensteina 6 kmetij in posebej še več njiv.

Leta 1603. Rektor je Ivan Roter, Belgijec. Največ je storil pri zidanju kolegija pater Nikolaj Koprivec, a je bil poslan za slovanskega spovednika v Rim. Nadvojvoda je dovolil za kolegij 5000 gld. iz glob in od desetin prognanih luteranov. Novi stiški opat Jakob je dal 100 gld. in Jurij Vrbanec 400 gld.

Leta 1604. Napravila sta obljube Ulrik Winterfuss in Ivan Pilman. Izpovedanih je bilo o božiču 500 in o veliki noči 2400. Iz luteranstva se jih je h katoličanstvu povrnilo 30, med njimi Volbenk pl. Paradaiser, ki je postal pozneje deželni podglavar, ter njegova soproga, ki je bila poprej huda luteranka. Deželni vicedom Filip Kobenzel in mestni konzul (župan) sta izročila luteranske knjige jezuitom, nekaj sta jih pa sama požgala. Pri cerkvi sv. Jakoba so se povečala okna. Nadvojvodinja je darovala lepe svetinje. Novomeški prošt Polydor Montagnana je daroval dva vinograda. Dediščina Jurija Lenkoviča je prinesla 6000 gld. Cerkev na Rožniku z gradičem in dvema podložnikoma, kar je nadvojvoda daroval jezuitom, je vzel kapitelj zase, in sicer menda po krivici.

Leta 1605. Ob sredah in petkih v postu ter ob nedeljah v adventu so se začele v kapeli Matere božje pridige. Imel jih je P. Rafael Kobenzel. Te pridige so bile za italijanske dijake. Izpreobrnilo se jih je to leto 9. Jezuitje so začeli oskrbovati Pleterje in so prikupili še grajščino Rakovnik (Croisenbach), a zadnje ne za stalno.

Leta 1606. V Ljubljani je 19. jezuitov, med njimi 11 duhovnov. Izpreobrnjencev je bilo 12. Ustanovila se je bratovščina Matere božje. Prvi se je vanjo vpisal škof ljubljanski.

Leta 1607. Jezuitov je v Ljubljani 19, v Pleterjah 6. O božiču so vsako leto dijaki po slovensko in latinsko pozdravljali s pesmami Dete Kristusa. Neki kapucin je pri frančiškanih pridigoval po nemško. Izpreobrnjencev je bilo 10.

Leta 1608. Tega leta je umrl P. Nikolaj Koprivec, ki je bil v jezuitskem redu 48 let. Bil je ljubljenec dvora in je živel v Gradcu 30 let. Sezidal je jezuitski kolegij v Gradcu in v Ljubljani, sam je vodil zidanje in prosil doneskov. Pokopan je bil na cvetno nedeljo, rojen je bil pa v Radečah. Začeli so to leto jezuitje bivati v Pletarjih. Posebno so tja pošiljali bolne, da so se okrepčali.

Leta 1610. P. Ivan Mišlenovič je postal tretji slovenski spovednik.

Leta 1611. Deželni stanovi so dali 2000 gld. za novo cerkev sv. Jakoba. Škof Hren je bil izvoljen za vodjo bratovščine Matere božje. Njeni udje so se veliki teden pred Kristusovim grobom bičali.

Leta 1612. Jezuitje so dobili mlin pri Hrušici. Škof je daroval cerkvi novo monštranco, vredno 100 gld., 200 gld. je dal za novo cerkev kostanjeviški opat. Jurij Urbanec je dal 300 gld. in Nikolaj Čandik za veliki oltar 2000 gld.

Leta 1613. Dne 25. aprila so začeli kopati temelj za novo cerkev sv. Jakoba, dne 1. majnika so vložili temeljni kamen. Priložili so kamnu srebrni denar z napisom: „Ad laudem Dei Omnipotentis, B. M. V., s. Jacobi Apostoli Patroni et B. Ignatii Confes. Ferdinandus et Maria Anna Arhiduces Austriae conjuges posuerunt. Anno Domini 1613." Našli so pri kopanju v zemlji tudi staro medaljo z napisom: „Anno natauitatis Domini 1513." Na njej je bil vpodobljen sv. Avguštin, ki je imel napis: „S. Augustinus", na drugi strani je pa stalo zapisano: „Cristophorus Rauber, Labacensis et Seccouiensis, Anno sui Pontificatus vigesimo." Kupila se je hiša Gregorija Koširja; ker je stala preblizu cerkve, so jo potem podrli. Jezuitje so skušali zopet spraviti v čast zakrament sv. poslednjega olja, katerega so ljudje poprej skoro čisto zanemarjali. V jezuitskem semenišču je bilo to leto 80 dijakov. Posebno je podpiral jezuite stiški opat. Izdali so to leto jezuitje slovensko evangelije. (Dalje prih.)

Velika svota denarja

se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. — Brezplačna pojasnila pošilja:

Srečkovno zastopstvo 19, Ljubljana.

Ako ima kdo še

krompir

naprodaj, naj se zglasi pri **R. Marenčiču v Kranju.** Istotam se dobi tudi

koruza za sejanje.

Umetni zobje!

Ne da bi se izruvale zobne korenine, se ustavljajo

amerikanski umetni zobje

posamezno ali celo zobovje, kakor se tudi

plombirajo zobje 21

vsak dan od 8. ure dopoldne do 6. ure zvečer v konc. zobotehničnem ateljeju

O. Seydl, Ljubljana.

Stritarjeva ulica št. 7.

Ganglional

je iz najboljših rastlin in po lastni sestavi pripravljen čaj, kateri se rabi z vspehom kot

domače sredstvo proti živčnim obolelostim.

Učinek tega čaja se pokaže posebno v tem, ker umiri živce, lajša bolečine, redi kri, odpravi krče, povrne spanec, sploh vpliva kar najbolje na telesno moč in dobro razpoloženje, kakor tudi na prebavo.

Ganglional se dobi pristen edino le pri c. in kr. dvornem in komornem založniku

JULIJU BITTNERJU, lekarnarju

Reichenau, Nižje Avstrijsko.

Cena eni škatljici z natančnim navodilom 3 krone. Dobi se se pa tudi v vseh lekarnah, drugače pa od zgorajšnje lekarne proti pošiljatvi 3 krone poštnine prosto.

Čisto novo in moderno blago za ženske in moške obleke radi prevelikega nakupa in velike zaloge prodajam **po lastni ceni**

IVAN SAVNIK

Kranj, pri Besenčanu.

Lastništvo in tisk „Tiskovnega društva" v Kranju.